

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра романських мов та інтерлінгвістики

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТУ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-професійна програма	Мова і література (французька). Переклад

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри
романських мов та інтерлінгвістики
№ 1 від 28 серпня 2020 року

Завідувач кафедри О. В. Станіслав

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (французька). Переклад	Нормативна
Кількість годин/кредитів 60/2		Рік навчання 3
		Семестр 6
ІНДЗ: є		Лекції 10 год.
		Практичні 16 год.
		Самостійна робота 30 год.
		Консультації 4 год.
	Форма контролю: залік	

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я та по батькові	Андрієвська Вікторія Валеріївна
Науковий ступінь	Кандидат філологічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Доцент кафедри романських мов та інтерлінгвістики
Контактна інформація	andriievska.viktorii@vnu.edu.ua Корпус № 3 (А), каб. 224А
Розклад занять	-
Консультації	Згідно з розкладом, затвердженим кафедральним протоколом. У разі необхідності запитання та звернення можна надсилати на електронну скриньку, зазначену в силабусі.

3. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Вивчення навчальної дисципліни "Перекладознавчий аналіз тексту" полягає у засвоєнні базових понять перекладацького аналізу тексту з урахуванням його функціонально-стилістичних характеристик; у виявленні закономірностей практичної роботи з текстами різних жанрів та опануванні техніками і методиками, які пов'язані з перекладом та з діями перекладача. Навчальний курс складається з лекцій і практичних занять, які базуються на знанні французької мови та її граматичних, синтаксичних, лексико-семантичних і стилістичних особливостях.

У межах курсу передбачено розгляд 2 змістових модулів:

1. Попередній перекладацький аналіз тексту.
2. Перекладацький аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Метою викладання навчальної дисципліни "Перекладознавчий аналіз тексту" є формування аналітичного підходу до перекладеного тексту чи такого, що потребує перекладу, з урахуванням його семантико-стилістичних та синтаксичних параметрів,

а також розвиток практичних навичок перекладу франкомовного тексту рідною мовою, чи його редагування.

4. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця залікового кредиту студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- основні принципи сучасних перекладознавчих студій;
- теоретичні та методологічні засади лінгвістичного та перекладознавчого аналізу текстів різних типів та жанрів;
- принципи перекладацької діяльності в залежності від сфери застосування;
- застосовувати теоретичні перекладацькі моделі у процесі здійснення перекладу;
- проводити лексико-семантичний та стилістичний аналіз тексту з обґрунтуванням запропонованих засобів перекладу;
- редагування перекладених текстів різних жанрів і стилів.

5. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Консультації
1	2	3	4	5	6
Семестр 7					
Змістовий модуль 1 <i>Попередній перекладацький аналіз тексту</i>					
Інформаційно-стилістичне середовище і проблеми перекладу	8	2	2	4	-
Рівні інформації у тексті та її щільність. Комунікативне наповнення тексту.	9	2	2	4	1
Модель попереднього аналізу тексту.	8	2	2	4	-
Аналітичний алгоритм роботи перекладача	7	-	2	4	1
Разом за змістовим модулем 1	32	6	8	16	2
Змістовий модуль 2 <i>Перекладацький аналіз текстів різних стилів і жанрів</i>					
Значення понять стилю та жанру для перекладацької інтерпретації.	8	2	2	4	-
Перекладознавчий аналіз текстів офіційно-ділового стилю.	9	2	2	4	1
Перекладознавчий аналіз текстів науково-технічного та публіцистичного стилів.	6	-	2	4	-
Перекладознавчий аналіз текстів художнього стилю.	5	-	2	2	1
Разом за змістовим модулем 2	28	4	8	14	2

Види підсумкового контролю						
Модульна контрольна робота 1				30		
Модульна контрольна робота 2				30		
Усього за семестр		60	10	16	30	4

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 3

№ з/п	Види завдань
1.	Опрацювання лекцій.
2.	Підготовка реферативних повідомлень до практичних занять.
3.	Ознайомлення з основними працями сучасних науковців з перекладознавства.
4.	Письмовий аналіз перекладів текстів різних стилів і жанрів.
4.	Підготовка до підсумкового залікового тесту.
5.	Пошук та опрацювання матеріалів для підготовки усної відповіді на заліку.

7. ІНДИВІДУАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКЕ ЗАВДАННЯ

ІНДЗ, передбачене у рамках дисципліни, носить науково-дослідницький, аналітичний та творчий характер. Максимальна кількість балів за цей вид роботи – 20.

ІНДЗ складається з двох частин: 1) перекладознавчий аналіз українського перекладу франкомовного твору відповідно до критеріїв, передбачених таким видом аналізу; 2) перекладознавчий аналіз французького перекладу українського твору відповідно до критеріїв, передбачених таким видом аналізу.

8. ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни студент виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності до силабусу, що включають відвідування лекцій, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до практичних занять (аналіз теоретичних відомостей, опрацювання конспекту лекції, володіння термінологічним словником дисципліни, підготовку відповідей згідно плану практичних занять, доповнення та коментарі відповідей інших студентів, підготовку виступів, реферативних повідомлень та презентацій).

Розподіл балів за заліковий кредит

Поточний контроль				Підсумковий контроль	
max = 40				max = 60	
Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4	
ЗМ1	ЗМ2	ІНДЗ	Самостійна робота	МКР 1	МКР 2
5	5	20	10	30	30

Поточний аудиторний контроль включає перевірку рівня знань студента при представленні реферативних повідомлень та наукових дискусій із питань, винесених на практичні заняття. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за практичну аудиторну роботу становить 10 балів за семестр (по 5 балів за кожен змістовий модуль), за

самостійну роботу –10 балів та 20 балів за ІНДЗ. Максимальна кількість балів за поточний контроль після вивчення теоретичного та практичного матеріалу усіх змістових модулів, виконання самостійної роботи та ІНДЗ дорівнює 40 балів.

Формою підсумкового контролю є залік. Студент, який упродовж семестру набрав 60 балів, має право не складати залік. При цьому йому зараховуються бали, набрані впродовж семестру за поточний і модульний контроль. У випадку незадовільної оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент складає залік і може добрати бали за виконання окремих видів роботи (письмове повідомлення, перездача окремих тем семінарських занять, написання тесту, реферату тощо).

Система нарахування балів та критерії оцінювання:

Поточний аудиторний контроль передбачає виконання аудиторної роботи студентом, здачу індивідуального завдання та самостійної роботи. Максимальна кількість балів за поточний контроль – 40.

1. Практична аудиторна робота. Максимальна кількість балів за кожен змістовий модуль обчислюється як середнє арифметичне всіх балів за усні відповіді на аудиторних заняттях (від 0 до 5 балів). Наприкінці семестру загальна кількість балів за практичну аудиторну роботу визначається сумою балів за змістові модулі.

- Оцінка “*відмінно*” відповідає 5 балам за усні відповіді на практичних заняттях і ставиться за широкі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу з теоретичної дисципліни.

- Оцінка “*добре*” відповідає 4 балам за усні відповіді на практичних заняттях і ставиться за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу з теоретичної дисципліни;

- Оцінка “*задовільно*” відповідає 3 балам за усні відповіді на аудиторних заняттях і ставиться за базові знання теоретичного й практичного матеріалу з теоретичної дисципліни;

- Оцінка “*незадовільно*” відповідає 0-2 балам за усні відповіді на аудиторних заняттях і ставиться за незнання теоретичного й практичного матеріалу з теоретичної дисципліни.

2. Самостійна робота. В межах змістового модуля студент звітується перед викладачем за виконання самостійної роботи під час консультацій, передбачених навчальною програмою та згідно графіку, затвердженого кафедрою. Максимальна кількість балів за виконану самостійну роботу – 10 балів.

3. Індивідуальне науково-дослідницьке завдання.

- Оцінка “*відмінно*” відповідає 20-18 балам і ставиться за детальний та глибокий аналіз та коректний переклад із застосуванням вивченого теоретичного й практичного матеріалу з теоретичної дисципліни.

- Оцінка “*добре*” відповідає 17-15 балам і ставиться за детальний та глибокий аналіз та коректний переклад, проте з незначними недоліками у застосуванні вивченого теоретичного й практичного матеріалу з теоретичної дисципліни;

- Оцінка “*задовільно*” відповідає 14-10 балам і ставиться за дещо поверхневий аналіз та дещо некоректний переклад із застосуванням вивченого знання теоретичного й практичного матеріалу з теоретичної дисципліни;

- Оцінка “*незадовільно*” відповідає 9-0 балам і ставиться за поверхневий аналіз та некоректний переклад із застосуванням вивченого незнання теоретичного й практичного матеріалу з теоретичної дисципліни.

Підсумковий контроль відбувається у формі заліку і складається із залікового тесту та усної відповіді. Максимальна кількість балів за підсумковий контроль – 60.

1. Заліковий тест (30 балів).

- Оцінка “*відмінно*” відповідає 27-30 балам – за відмінне написання тесту (допускається 1-2 неправильних відповіді);

- Оцінка “добре” відповідає 22-26 балам – за хороше написання тесту (допускається 3-5 неправильних відповіді);
- Оцінка “задовільно” відповідає 15-21 балам – за задовільне написання тесту (допускається до 10 неправильних відповіді);
- Оцінка “незадовільно” відповідає 0-14 балам – за незадовільне написання тесту (більше 10 неправильних відповіді).

2. Усна відповідь на заліку (30 балів).

Відповідь вважається *повною (30 балів)*, якщо студент повністю оволодів теоретичним і практичним матеріалом курсу, адекватно оперує ним під час відповідей на поставлені запитання, а також демонструє здатність вести наукову дискусію.

Відповідь вважається *недостатньо повною (20 балів)* за умов непоганого теоретичним і практичним матеріалом курсу. адекватно оперує ним під час відповідей на поставлені запитання, проте має труднощі у веденні наукової дискусії.

Відповідь вважається *неповною (10 балів)*, якщо продемонстровані теоретичні знання і практичні навички носять фрагментарний і поверхневий характер. Студент має значні труднощі у відповідях на запитання і не здатен вести наукову дискусію.

Залік вважається *нескладеним* за умов відсутності відповіді або такого її представлення, яке не демонструє теоретичних знань і практичних навичок з теоретичної дисципліни. Студент не реагує на запитання викладача і не здатен вести наукову дискусію.

Підсумковий контроль успішності студентів проводиться один раз на рік під час заліково-екзаменаційної сесії. Підсумковий рейтинговий бал оцінюється за 100-бальною шкалою. Набрана кількість балів записується у залікову відомість та залікову книжку студента.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (з можливістю повторного складання)

9. ПОЛІТИКА КУРСУ

Учасник освітнього процесу має дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися часових меж та термінів навчального процесу; дотримуватися вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки.

На початку вивчення навчального курсу *викладач повинен* ознайомити студентів з метою і завданнями навчальної дисципліни; видами робіт та критеріями їх оцінювання; з політикою оцінювання та перескладання; з особливостями рейтингової системи; з політикою відвідування занять; з принципами академічної доброчесності; з особливостями отримання різних видів освіти.

Студенти *зобов'язані* відвідувати лекційні і практичні заняття, де вони отримують бали за поточний контроль. За об'єктивних причин, наприклад, в умовах карантинних обмежень або ж хвороба студента (чи студент з особливими потребами), працевлаштування, міжнародне стажування, за умови певних сімейних обставин тощо), студент може оформити

індивідуальний план і навчання у такому разі відбувається за певним графіком з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційне навчання у ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3ruYuu0>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Усі види робіт поточного контролю, виконані поза графіком і термінами передбаченими на їх виконання, оцінюються у 80-процентному співвідношенні до початкової вартості виду роботи. Перескладання модулів відбувається лише за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний лист, академічна мобільність тощо).

Політика щодо академічної доброчесності: студенти зобов'язані дотримуватися норм академічної доброчесності, уникати плагіату та поважати інтелектуальну власність інших людей. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

а) Основна література

1. Венгренивська М.А. Нариси з теорії та практики редагування перекладних текстів і порівняльної стилістики (французька та українські мови): навчальний посібник. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 560 с.
2. Верба Г.Г., Гетьман З.О. Підручник з перекладознавства: підруч. для студ. вищ. навч. заклад – Вінниця: Нова Книга, 2013. – 304.
3. Tcherednitchenko A. Les problèmes lexico-sémantiques et pragmatiques de la traduction du français. – К., 1978.
4. La traduction au seuil du XXIe siècle: histoire, théorie, méthodologie. – Strasbourg-Florence-Grenade-Kyiv, 1997.

в) Додаткова література

5. Верба Г.Г., Лопе Тапія Ф.Х. Іспанська мова. Підручник іспанської мови для старших курсів перекладацьких та філологічних відділень університетів. Вінниця: «Нова книга», 2007 – 368 с.
6. Гак В.Г., Львін В.Ю. Курс переклада (французский язык). – М., 1980.
7. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія (на матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою). – Львів: Вища школа, 1983. – 175 с.
8. Коломієць Л.В. Концептуально-методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу (на матеріалі перекладів з англійської, ірландської та американської поезії). – К.: ВПЦ «Київський університет», 2004. – 522 с.
9. Максименко О.В. Усний переклад: теорія, вправи, тексти (французька мова). – К., 1986.
10. Потніцева Т. М., Пічугіна Т. Є., Гавриленко Є. В., Левченко О. В. Посібник до вивчення курсу «Проблеми перекладу художнього тексту». – Д. : РВВ ДНУ, 2011.
11. Чередниченко О.І. Відтворення українських власних назв французькою мовою // Мовознавство, 1993, №5.
12. Чередниченко О.І., Коваль Я.Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К., 1995.
13. Чередниченко О.І. Про мову і переклад. – К.: Либідь, 2007. – 248 с. Семантика и перевод. – М., Наука, 1991.
14. Mounin G. Les problèmes théoriques de la traduction. – Paris, 1963.
15. Seleskovitch D., Lederer M. Interpréter pour traduire. – Paris, 1984.
16. Van Hoof H. Théorie et pratique de l'interprétation. – München, 1982.